

[Lorentzen.]

dringsforslagene nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9, at man vedtager det af folketingsudvalget stillede ændringsforslag til § 3, og at man forkaster det af mindretallet, det ærede medlem hr. Aksel Larsen, stillede ændringsforslag til § 89.

Formanden: For en ordens skyld gør jeg opmærksom på, at vi først behandler ændringsforslagene og derefter gør de almindelige bemærkninger, som der eventuelt måtte være anledning til at gøre om lovforslaget som helhed.

Aksel Larsen: For en ordens skyld ser jeg mig desværre foranlediget til at sige et par ord i anledning af den anbefalelsestale, udvalgets ordfører holdt, og hvori han anbefalede tinget at vedtage 8 ændringsforslag stillet af landstinget. De foreligger ikke her som ændringsforslag. Der foreligger et forslag til en ændret affattelse af grundlovsforslaget, og det er grundlovsforslaget med de ændringer, landstinget har indføjjet, udvalget foreslår at man skal godkende, idet der formentlig ikke kan blive specielle afstemninger om hver enkelt af dem — det har der jo været i landstinget.

Jeg for mit vedkommende må sige, at de fleste ændringer er redaktionelle og selvfølgelig. Der er kun een ændring, der forekommer mig at være en realitetsændring, det er bestemmelsen om et vist suspensivt veto. Det forekommer mig at være en væsentlig forbedring af den pågældende paragraf. Jeg kunne måske nok have ønsket, at man ikke havde holdt sig til 40 pct., men var gået ned til en trediedel, men også som bestemmelsen er formuleret her, mener jeg, det er en fordel. Det vil ofte være godt, om man har lidt længere betænkningstid mellem anden og tredje behandling end fastsat i forretningsordenen og de almindelige regler. Jeg kan altså tiltræde denne ændring og de øvrige redaktionelle ændringer, der er indført af landstinget.

Jeg kan imidlertid ikke tiltræde ændringen af den lovgivende forsamlings navn fra „folketing“ til „rigsdag“, og her er jeg i overensstemmelse med folketingsudvalgets flertal. Jeg er meget glad for, at de bange anelser, jeg luftede, da vi havde tronfølge-loven til eneste behandling i folketinget, har vist sig at være ubegrundede, og at folketingsflertallet agter at holde fast ved

det navn, man een gang har givet den kommende lovgivende forsamling.

Jeg har selv stillet et ændringsforslag — og jeg må gøre opmærksom på, at mit partis stilling til grundlovsforslaget vil være betinget af, hvilken skæbne dette ændringsforslag får —, et ændringsforslag, som er tingets ærede medlemmer bekendt, idet det har været til afstemning ved grundlovsforslagets anden behandling i folketinget. Vi har imidlertid ment, at vi ville stille ændringsforslaget påny for at give folketinget en sidste mulighed for at overveje sin stilling til § 20. Principielt mener vi, det er en urimelig og nationalt meget farlig paragraf at sætte ind i grundloven, principielt er vi absolut modstandere af i grundloven at få en paragraf ind, som giver et rigsdagsflertal formel adkomst til at overlade indenrigs myndighed i Danmark til repræsentanter for fremmed magt; men jeg kan strække mig så vidt som til at sige, at vi kunne akkviescere ved det, hvis et flertal af befolkningen ved en folkeafstemning klart og tydeligt sagde: ja, vi ønsker en sådan paragraf ind i grundloven. Vi har derfor gentaget vort ændringsforslag fra anden behandling, som går ud på, at § 20 udgår, medmindre paragraffen godkendes af folketingsvælgerne ved en folkeafstemning, der udviser et flertal af de afgivne stemmer for paragraffen. Jeg erindrer endnu en gang om, at denne paragraf er en fuldstændig nydannelse i dansk forfatning, at den i meget ringe grad har været diskuteret ude i folket, at den i endnu ringere grad har været diskuteret ude i folket end i folketinget, og det vil sige noget. Det forekommer mig, at inden man skrider til at indføre noget så afgørende nyt i forfatningen, bør man overveje sagen meget omhyggeligt, og man må give befolkningen adgang til direkte at øve sin indflydelse, sige sin mening; det får befolkningen ikke, hvis den kun får serveret grundlovsforslaget som en helhed med denne paragraf. Derfor henstiller jeg, at man vedtager vort ændringsforslag nr. 2 om, at § 20 udgår, medmindre denne specielle paragraf godkendes ved en særlig folkeafstemning.

Statsministeren (Erik Eriksen): Som det fremgår af betænkningen og af ordførerens tale nu, har landstinget under sin behandling af grundlovsforslaget vedtaget en række ændringsforslag til forslaget i den form, hvori det blev vedtaget i folketinget.